

Helsingin yliopisto
Matematiikan ja tilastotieteen laitos

Pienalue-estimointi (78189)

Kevät 2009

Risto Lehtonen

16.4.2009

OSA 6

Yhteenvedoa

Tilastolliset ohjelmistot

DOMEST

[Diat 6_DOMEST](#)

[Diat 6_DOMEST_Report](#)

SAS Makro EBLUPGREG

[Diat 6_EBLUPGREG](#)

[SAS Macro EBLUPGREG - Manuaali](#)

YHTEENVETOA

Perusjoukon osajoukkoja koskeva estimointi

Estimation for domains

Keskeiset näkökulmat ja valinnat

A. Osajoukkorakenne (*Domains*)

A.1 Suunniteltu (*Planned*)

A.2 Ei-suunniteltu (*Unplanned*)

B. Tilastollinen malli

B.1 Parametrisointi

B.1.1 Kiinteiden tekijöiden (*fixed effects*) malli

B.1.2 Sekamalli (*mixed model*)

B.2 Funktionaalinen muoto

B.2.1 Lineaarinen malli

B.2.2 Yleistetty lineaarinen malli

C. Osajoukkoparametrien estimaattori

C.1 Estimaattorin tyyppi

C.1.1 Asetelmaperusteinen (*design-based*)

C.1.2 Malliperusteinen (*model-based*)

C.2 Suora vai epäsuora?

C.2.1 Suora (*direct*) estimaattori

C.2.2 Epäsuora (*indirect*) estimaattori

C.1 Estimaattorin tyyppi

C.1.1 Asetelmaperusteinen (*design-based*)

a) Estimaattorit, joissa ei käytetä lisäinformaatiota
HT-estimaattori (suora)
Hájek-estimaattori (suora)

b) Malliavusteiset estimaattorit
Model assisted estimators

Suoria tai epäsuoria estimaattoreita
Tilastollinen malli: B1.1, B.1.2, B.2.1, B2.2

Yleistetyt regressioestimaattorit
Generalized regression (GREG)

Mallikalibrointiestimaattorit (MC)
Model calibration estimators

c) Kalibrointiestimaattorit
Model-free calibration estimators

C.1.2 Malliperusteinen (*model-based*)

Suoria tai epäsuoria estimaattoreita
Tilastollinen malli: B1.1, B.1.2, B.2.1, B2.2

a) Synteettiset (SYN) estimaattorit
Synthetic estimators

b) EBLUP-estimaattorit
Empirical best linear unbiased predictor

Table 1. Malliavusteisten ja malliperusteisten estimaattoreiden ominaisuuksia (Lehtonen and Veijanen 2009)

	Asetelmaperusteiset HT GREG	Malliperusteiset Syntettiset SYN EBLUP
Harha <i>Bias</i>	Harhaton (ainakin likimain)	Harhainen Harha ei välttämättä lähene nollaa osajoukon otoskoon kasvaessa
Tarkkuus <i>Precision</i> (Varianssi)	Varianssi voi olla suuri pienissä osajoukoissa Varianssi pienenee osajoukon otoskoon kasvaessa	Varianssi voi olla pieni myös pienissä osajoukoissa Varianssi pienenee osajoukon otoskoon kasvaessa
Täsmällisyys <i>Accuracy</i> (MSE)	$MSE = \text{Variance}$ (likimain)	$MSE = \text{Variance} + \text{squared Bias}$ Täsmällisyys voi olla huono jos harha on suuri
Luottamusvälit <i>Confidence intervals</i>	Asetelmaperusteiset luottamusvälit OK	Asetelmaperusteiset luottamusvälit ei välttämättä OK